

Sygn. akt VIII U 215/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 września 2017 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Jacek Chaciński
Protokolant:	st. sekr. sądowy Wioletta Wójtowicz

po rozpoznaniu w dniu 18 września 2017 roku w Lublinie

sprawy L. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania L. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 2 stycznia 2017 roku znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt **VIII U 215 / 17**

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 stycznia 2017 roku, znak (...), Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił L. N. przyznania prawa do emerytury. W uzasadnieniu wskazano, że wnioskodawczyni nie udowodniła wymaganego przepisami ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela 20-letniego okresu pracy nauczycielskiej, nie udokumentowała również rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą, na rzecz którego praca ta była wykonywana bezpośrednio przed dniem ustalania prawa do emerytury (decyzja – k. 16 a.e.).

W odwołaniu wniesionym od powyższej decyzji w dniu 16 stycznia 2017 L. N. wniosła o jej zmianę. Wskazała, iż w okresie od 19 kwietnia 1982 roku do 31 lipca 1990 roku pracowała w charakterze nauczyciela w Ośrodku Doradztwa (...) w K. i wniosła o zaliczenie jej tego okresu w poczet wymaganych 20 lat pracy nauczycielskiej (odwołanie – k. 2 a.s.).

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniosł o jego oddalenie, w całości podtrzymując argumentację zaprezentowaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (odpowiedź na odwołanie – k. 3-3v a.s.).

Na rozprawie w dniu 18 września 2017 roku wnioskodawczyni popierała odwołanie, zaś pełnomocnik Zakładu Ubezpieczeń Społecznych wnosila o oddalenie odwołania (protokół – k. 15 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje:

Wnioskodawczyni L. N. urodziła się w dniu (...).

W dniu 27 grudnia 2016 roku złożyła wniosek o ustalenie prawa do emerytury. Do wniosku dołączyła kwestionariusz dotyczący okresów składkowych i nieskładkowych, w którym wskazała, iż pozostaje nadal w stosunku pracy w charakterze nauczyciela w Szkole (...) w K.. Do akt rentowych wnioskodawczyni złożyła również m. in.:

- zaświadczenie o zatrudnieniu w okresie od 19 kwietnia 1982 roku do 31 lipca 1990 roku w (...) Ośrodku Doradztwa Rolniczego w K. i o wyjonowaniu w tym okresie pracy dydaktyczno – poradczą, polegającej na edukacji rolników i mieszkańców obszarów wiejskich (k. 7 a.e.);

- świadectwa pracy w charakterze nauczyciela w Zespole Szkół (...) w K. w okresach: od 1 września 2003 roku do 31 sierpnia 2004 roku (w wymiarze 2/18 etatu), od 1 września 2004 roku do 31 sierpnia 2005 roku (w wymiarze 5/22 etatu), od 1 września 2005 roku do 31 sierpnia 2006 roku (w wymiarze 6,84/22 etatu) oraz w okresie od 1 września 2006 roku do 31 sierpnia 2007 roku (w wymiarze 4,95 etatu) – (k. 9-10 a.e.);

- zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu w Szkole (...) im. S. Ż. w K., w charakterze nauczyciela, od dnia 1 września 1990 roku do chwili obecnej (k. 11 a.e.).

W oparciu o przedłożone dokumenty, po dokonaniu analizy okresów podlegania ubezpieczeniu organ rentowy w dniu 2 stycznia 2017 roku wydał decyzję, w której do ogólnego stażu ubezpieczeniowego uwzględnił L. N. 31 lat i 28 dni okresów składkowych i nieskładkowych oraz 17 lat, 8 miesięcy i 18 dni na wymagane 20 lat (do dnia 31 grudnia 2008 roku) okresu pracy nauczycielskiej. Do okresu pracy nauczycielskiej nie zaliczono wnioskodawczyni okresu pracy w Ośrodku Doradztwa (...) w K., przypadającego od 19 kwietnia 1982 roku do 31 lipca 1990 roku, na stanowiskach stażysta, specjalista terenowy ds. doradztwa rolniczego i specjalista terenowy – agrotechnik, ponieważ stanowiska te nie są wymienione w ustawie Karta Nauczyciela jako stanowiska pracy nauczycielskiej (decyzja – k. 16 a.e.).

Na rozprawie w dniu 18 września 2017 roku wnioskodawczyni L. N. wskazała, iż w dalszym ciągu nie rozwiązała stosunku pracy, nie złożyła ani nie otrzymała wypowiedzenia. Wyjaśniła, że w niniejszej sprawie wnosi o zaliczenie okresu pracy w Ośrodku Doradztwa (...) w K. w okresie od dnia 19 kwietnia 1982 roku do dnia 31 lipca 1990 roku, zaś „emeryturę chciałaby może od następnego roku” (protokół – k. 15-15v a.s.).

Powyższy stan faktyczny został ustalony w oparciu o przytoczone dowody z dokumentów zawarte w aktach organu rentowego, które obdarzono wiarą w całości i korelujące z ich treścią wyjaśnienia wnioskodawczyni.

Sąd obdarzył wiarą zgromadzone w sprawie dowody nieosobowe w postaci dokumentów, znajdujące się w aktach organu rentowego. Były one przechowywane przez uprawniony podmiot, nie noszą śladów podrobienia ani przerobienia. Ich treść nie była kwestionowana przez żadną ze stron, nie budziły one również wątpliwości Sądu tak co do ich formy, jak i treści.

Odwołanie wnioskodawczyni L. N. nie jest zasadne i nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2016 roku, poz. 887 ze zm.), ubezpieczonym urodzonym po dniu 31 grudnia 1948 roku przysługuje emerytura po osiągnięciu wieku przewidzianego w art. 32, 33, 39 i 40, jeżeli w dniu wejścia w życie ustawy osiągnęli:

- 1) okres zatrudnienia w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wymaganym w przepisach dotychczasowych do nabycia prawa do emerytury w wieku niższym niż 60 lat - dla kobiet i 65 lat – dla mężczyzn oraz
- 2) okres składkowy i nieskładkowy, o którym mowa w art. 27.

Stosownie do ustępu 2 cyt. artykułu emerytura, o której mowa w ust. 1, przysługuje pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego albo złożenia wniosku o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Natomiast według art. 86 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela (Dz. U. z 2016 r., poz. 1379 ze zm.) nauczyciel oraz członek jego rodziny mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego określonego w przepisach o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, z uwzględnieniem przepisów ustawy, z tym że nauczyciel zaliczany jest do pracowników wykonujących pracę w szczególnym charakterze.

Art. 88 ust. 1 w/w ustawy stanowi natomiast, iż nauczyciele mający trzydziestoletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze, zaś nauczyciele szkół, placówek, zakładów specjalnych oraz zakładów poprawczych i schronisk dla nieletnich – dwudziestopięcioletni okres zatrudnienia, w tym 20 lat wykonywania pracy w szczególnym charakterze w szkolnictwie specjalnym, mogą – po rozwiązaniu na swój wniosek stosunku pracy – przejść na emeryturę.

W orzecznictwie ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym wynikające z art. 88 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela wymaganie rozwiązania stosunku pracy jest warunkiem koniecznym powstania prawa do emerytury (por. m.in. w: wyroku Sądu Najwyższego z dnia 20 października 1999 roku, sygn. akt II UKN 149/99 [OSNAPiUS 2001 nr 2, poz. 46, Biul. Inf. Pr. 2001 nr 2, str. 73, Legalis numer 48723]; wyroku Sądu Najwyższego z dnia 30 sierpnia 2001 roku, sygn. akt II UKN 525/00 [OSNAPiUS 2003 nr 12, poz. 298, Legalis numer 50714] czy też w wyroku Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2008 roku, sygn. akt II UK 194/07 [Legalis numer 185635]).

Również Sąd Apelacyjny w Łodzi w uzasadnieniu wyroku z dnia 14 lutego 2014 roku, sygn. akt III AUa 918/13 (Legalis Numer 831436) podkreśla w kontekście art. 88 ust. 1 Karty Nauczyciela, iż prawo do emerytury nauczyciel nabywa po rozwiązaniu stosunku pracy, a więc istotna jest data rozwiązania umowy o pracę. Natomiast w przedmiotowej sprawie bezspornym jest, że wnioskodawczyni nadal pozostaje w zatrudnieniu, nie spełnia więc jednej z przesłanek do przyznania jej prawa do emerytury nauczycielskiej. Skoro zaś rozwiązanie umowy o pracę nie nastąpiło, to wszelkiego typu inne okoliczności dotyczące okresu pracy nauczycielskiej są drugorzędne.

Analiza cytowanych przepisów wskazuje, że L. N. nie przysługuje prawo do emerytury z tytułu pracy nauczycielskiej z uwagi na nierozwiązanie stosunku pracy.

Przesłanką ustalenia prawa do emerytury na podstawie cytowanego powyżej przepisu jest spełnienie wszystkich przewidzianych tam warunków. Taka sytuacja oznacza, że brak któregokolwiek z nich niweczy ubieganie się o świadczenie. W rozpoznawanej sprawie, z uwagi na pozostawanie w stosunku pracy przez L. N. zarówno na dzień wydania decyzji, jak i na datę orzekania, zbędne było więc badanie przez Sąd czy ubezpieczony spełnił pozostałe warunki prawa do emerytury bliżej określone w powołanym przepisie, gdyż ich weryfikowanie prowadziłoby do zbędnej przewlekłości postępowania. W związku z tym Sąd nie przeprowadzał postępowania dowodowego i nie czynił ustaleń odnośnie wykonywania przez wnioskodawcę pracy nauczycielskiej w spornym okresie zatrudnienia wnioskodawczyni w (...) Ośrodku Doradztwa Rolniczego w K., tj. od 19 kwietnia 1982 roku do 31 lipca 1990 roku.

Wskazać należy, iż istotą postępowania sądowego w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych jest rozpoznawanie odwołań od decyzji organów rentowych przyznających (ustalających) prawo do emerytury lub innych świadczeń z ubezpieczenia społecznego lub odmawiających prawa do tych świadczeń. Rzeczą sądu ubezpieczeń społecznych jest więc rozstrzygnięcie o prawie do emerytury i innych świadczeń z ubezpieczenia społecznego, badanie legalności i zasadności zaskarżonej decyzji, a nie ustalanie czy została spełniona przez ubezpieczoną jedna z wielu przesłanek prawa do danego świadczenia. Uznanie dopuszczalności ustalania przez Sąd jednej z wielu przesłanek warunkujących prawo do określonego świadczenia w istocie oznaczałoby, że sąd ubezpieczeń społecznych może dokonywać jedynie ustalenia faktu, w tym przypadku posiadania przez wnioskodawczynię 20-letniego okresu pracy nauczycielskiej. W ten sposób Sąd dokonywałby ustalenia faktu, a nie rozstrzygałby o prawie do świadczenia, do czego w świetle aktualnego stanu prawnego jest powołany. W okolicznościach niniejszej sprawy za niedopuszczalne należy więc uznać ustalenie,

czy wnioskodawczyni w dniu 31 grudnia 2008 roku spełniła warunek 20 lat pracy nauczycielskiej, ponieważ jest to tylko jedna z kilku przesłanek prawa do emerytury, enumeratywnie określonych w cytowanym wyżej art. 88 ust. 1 ustawy Karta Nauczyciela, które muszą być spełnione łącznie. W sprawie niniejszej bezsporne było bowiem, że wnioskodawczyni L. N. nie spełniła warunku rozwiązania stosunku pracy na dzień składania wniosku o przyznanie prawa do świadczenia, jak i w dacie zamknięcia rozprawy.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy w oparciu o wymienione przepisy, w związku z art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.